

Такими діями можуть бути: застосування повної чи часткової заборони на торгівлю; позбавлення режиму повного сприяння чи пільгового спеціального режиму; запровадження спеціального мита; запровадження режиму ліцензування та/або квотування зовнішньоекономічних операцій; запровадження індикативних цін щодо імпорту або експорту товарів тощо.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – Ст. 80.
3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
4. Про страхування: Закон України від 07 березня 1996 р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.

УДК 368.013 (043.2)

Креховецька Д. О., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Малишко В. М., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ В СТРАХУВАННІ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ

Діяльність підприємства пов'язана з численними ризиками. Рівень їх впливу збільшується при ринкових умовах. Підприємницьким ризиком є ризик, який виникає при будь-якої підприємницької діяльності і пов'язаний з виробництвом і реалізацією продукції, товарів і послуг, товарно-грошовими і фінансовими операціями і т.д. Тому ризики підприємницької діяльності вимагають страхового захисту. Страхування підприємницьких ризиків спрямоване на захист підприємців від можливих непередбачуваних негативних обставин і чинників, які заважають досягненню поставлених цілей і отримання прибутку.

Страхування фінансових ризиків є перспективним видом страхових послуг, які пропонують страхові компанії, оскільки він є вигідним як для страховика, так і для страхувальника, оскільки страхувальник, підписавши

договір про страхування якого фінансового ризику, має гарантії стабільності функціонування суб'єкта господарювання при відносно невеликих розмірах страхових внесків. Для страховика страхування фінансових ризиків є досить прибутковим видом страхових послуг, оскільки кількість страхових премій перевищує обсяги страхових виплат.

Метою даної статті є аналіз тенденцій розвитку страхування фінансових ризиків в Україні та проблем, які стримують їх розвиток .

Питання страхування фінансових ризиків в Україні досліджують М. Клапки, Л. Хорін, В. Шелудько, В. Шепілова, Н. Цопа, М. Мних та інші.

Фінансовий ризик є фундаментальним і невід'ємним властивістю фінансової системи та підприємницької діяльності. Вибираючи політику ризику, необхідно чітко визначитися з уявленнями про його економічної ролі. Фінансовий ризик може розглядатися з трьох основних точок зору:

- фінансовий ризик є джерело і плата за прибуток;
- фінансовий ризик є інтегратором всіх інших ризиків – природних, політичних і т.д.;
- фінансовий ризик відображає об'єктивне властивість фінансової системи [1].

Найбільш поширеним способом контролю ризику є страхування. Страхування все більше стає не тільки методом захисту підприємства від руйнівних стихійних лих, але й засобом захисту від несприятливих змін економічної ситуації.

Розглядаючи питання фінансового страхування ризиків і реальних перспектив їх страхування на ринку України, можна виділити наступні фактори, які впливають на їх розвиток:

1. Відсутність чіткого формулювання поняття «фінансових ризиків». Оскільки у вітчизняній страховій науці та практиці питання страхування фінансових ризиків є спірним і неоднозначним, немає єдиної думки щодо поняття «фінансові ризики».

У своїй монографії «Страхування фінансових ризиків» М. Клапки відзначав, що залежно від розуміння змісту і сфери підприємництва та фінансів, в економічній літературі пропонуються різноманітні підходи у визначенні фінансових ризиків .

Л. Хорін вважає, що фінансові ризики у сфері їх практичного обслуговування на українському ринку страхування виявилися розділеними на окремі групи, які тепер охоплюються видами страхування.

У широкому розумінні, фінансові ризики – ризики, які характеризуються імовірністю втрат фінансових ресурсів (грошових коштів) у

підприємницькій діяльності. У вужчому розумінні, фінансові ризики – частина комерційних ризиків, пов'язана з імовірністю фінансових втрат внаслідок операцій у фінансово-кредитної та біржових сферах [3].

Страховання фінансових ризиків регламентується Законом України «Про страхування», однак ніякого визначення і класифікації фінансових ризиків у чинному законодавстві немає.

2. Фактична відсутність правового регулювання страхування фінансових ризиків.

Страховання фінансових ризиків як сфера страхування не має таких жорстких професійних стандартів, як традиційні види страхування, що відкриває широкі можливості для творчості при розробці договору і значно ускладнює перевірку його обґрунтованості.

3. Відсутність репрезентативною статистики, необхідної для об'єктивної розробки тарифів.

4. Можливість несприятливих змін рівня ризику після підписання договору страхування.

Відсутність природних стабілізаторів рівня призводить до небезпечного для страховиків явищу фінансових ризиків – можливості зміни (найчастіше росту) рівня ризику після укладання договору страхування.

Таким чином, на сьогоднішній день підприємствами України страхування фінансових ризиків затребуване мало. Така тенденція пояснюється низьким рівнем знань про фінансові ризики потенційних страховиків, високою вартістю послуги, затримкою юридичної процедури підписання договору. Так, фінансову звітність клієнта, який звернувся вперше, можуть перевіряти кілька тижнів, причому нерідко до оцінки можуть бути залучені не тільки фахівці страхових компаній, а й незалежні експерти. Тільки деякі промислові підприємства готові відкрити свою фінансову звітність широкому колу осіб [2].

Література

1. Резніченко В. Ю. Ризик-менеджмент: навчальний посібник / Московський державний університет економіки, статистики та інформатики. – М.: Лингвист, 2004. – 100 с.

2. Шепілова В. Особливості страхування фінансових ризиків в Україні / В. Шепілова, Ю. Кваша // Схід. – 2008. – № 4 (88) – С. 56-59.

3. Яворська Т. В. Страхові послуги: навч. посібник / Т. В. Яворська. – К.: Знання, 2008. – 350 с.